

AO-00087/2020

Hble. Sr. Chakir El Homrani Lesfar
Conseller
Departament de Treball, Afers Socials i
Famílies
Pg. Taulat, 266-270
08019 Barcelona

Senyor,

A continuació, us faig arribar la resolució següent, que és el resultat, d'una banda, de l'anàlisi i el seguiment que ha fet el Síndic de la gestió pública de la crisi de la COVID-19 a Catalunya i a l'Estat espanyol en perspectiva de gènere, i en particular, en l'àmbit de la igualtat i la violència de gènere. Pel que fa específicament a la violència, es fa un repàs de la diversa normativa que s'ha aprovat, de quina ha estat la resposta de l'Administració i de les consideracions que se'n desprenen. Cadascun dels punts finalitza amb un seguit de conclusions i recomanacions.

D'altra banda, la resolució és el resultat de la recopilació dels diferents articles o entrevistes recollides en els mitjans de comunicació sobre aquest tema. Per bé que el Síndic de Greuges no ha rebut queixes sobre aquesta matèria, amb aquesta resolució vol reafirmar el seu compromís amb la igualtat de gènere, la lluita contra la violència de gènere i qualsevol altra forma de violència que s'exerceixi envers els col·lectius més vulnerabilitzats.

Igualtat de gènere

Al llarg d'aquests dies s'han anat publicant articles arreu del món sobre l'exigència d'analitzar l'actual emergència sanitària des de la perspectiva de gènere per identificar el potencial impacte diferenciat entre les dones i els homes. Feministes i col·lectius feministes també han alçat la veu a través de comunicats de denúncia i de propostes d'acció per incorporar l'impacte de gènere i sexe en la gestió de la malaltia.

Des que l'OMS va declarar la COVID-19 una pandèmia i els països de tot el món van adoptar mesures estrictes per intentar frenar la propagació, és una realitat l'impacte social que ha tingut i que afecta severament les dones.

En aquest sentit, la crisi sanitària del coronavirus i el seu impacte de gènere, present i futur, és una de les preocupacions d'Anita Bhatia, directora executiva adjunta d'ONU Dones, que es mostra pessimista sobre els efectes que pot tenir aquesta crisi sobre la igualtat, i reivindica més dones en els llocs de comandament, més perspectiva de gènere en les polítiques i més dades segregades per sexe.

Amb les dades i la informació disponible fins al moment, opina que l'impacte de gènere és molt diferent sobre dones i homes. És del parer que si bé hi ha més homes que moren, les dones són a primera línia de la pandèmia (70%): neteja, sanitat, botigues d'alimentació, on el

risc de contagiar-se és més alt. Malgrat això, fa palès que fins ara cap autoritat política o sanitària ha analitzat des d'una perspectiva de gènere els efectes i els escenaris del coronavirus.

Qui sí que ho ha fet és un grup d'experts en sanitat pública en un article publicat en la revista mèdica *The Lancet*, en què exposen quin ha estat l'impacte de l'epidèmia segons el gènere i fins a quin punt el focus de les malalties afecta de manera diferent homes i dones. Els autors de l'estudi exposen que la perspectiva de gènere és un pas fonamental per crear polítiques i intervencions eficaces i equitatives.

D'altres apunten que el desinterès manifest per aquest enfocament de gènere resideix en el domini masculí de la sanitat. Segons l'últim informe de *Global Health 50/50*, un col·lectiu sense ànim de lucre que promou la igualtat d'oportunitats en el camp de la sanitat, més del 70% de les persones que dirigeixen organitzacions sanitàries al món són homes.

Així mateix, els investigadors de *The Lancet* destaquen la poca representació femenina a les institucions on es decideixen les estratègies contra la COVID-19, començant per la mateixa OMS. Fan una crida als governs i a les institucions sanitàries mundials perquè tinguin en compte els efectes de l'epidèmia de la COVID-19 sobre el sexe i el gènere, tant directes com indirectes, i perquè incorporin la veu de les dones que hi lluiten a primera línia.

D'altra banda, en aquesta anàlisi també cal apuntar que les dones són les primeres responsables de la cura de les persones malaltes, de les criatures, de la llar, i la seva debilitat econòmica s'accentua amb la crisi financera causada per la malaltia.¹ És cert que els homes participen més en el repartiment de les tasques, però la càrrega principal continua recaient en les dones. Són les dones les que assumeixen en major mesura aquestes càrregues i flexibilitzen més les seves condicions laborals per poder-ho fer. Estudis demostren que a l'estat espanyol les dones dediquen una mitjana d'un 56% del seu temps a feines no remunerades, mentre que els homes només un 30%.

Aquesta situació suggereix que, si la situació s'allarga, la desigualtat de gènere augmentarà, per qual cosa és important que en les polítiques laborals s'incorpori la perspectiva de gènere.

A més, moltes de les dones treballen en economia informal, amb feies insegures i de baixa remuneració, com ara les treballadores de la llar, en què, a banda de la qüestió sanitària, s'hi afegeix també la desigualtat de gènere. Segons dades d'ONU Dones, a tot el món les dones continuen percebent, de mitjana, un 16% menys que els homes, diferència que ascendeix fins a un 35 % en alguns països.

En el cas d'Europa, encara cap membre ha assolit la plena igualtat de gènere. Els estats membres van obtenir una puntuació mitjana de 67,4 sobre 100 en l'Índex d'igualtat de gènere de la UE de 2019, puntuació que ha millorat només en 5,4 punts des de l'any 2015.

La Coordinadora de Mujeres Migrantes ha denunciat la situació de les dones migrants treballadores de la llar, ja que la situació de falta de drets i precarietat que pateixen habitualment aquestes dones s'ha vist agreujada amb la crisi per la COVID-19. Així, assenyala que "moltes s'han vist segregades a casa de les persones de les quals s'ocupen pel mateix sou i a altres les han despatxat amb un simple missatge de veu. I en la majoria de casos, no els han proporcionat les mesures de seguretat necessàries".

Un altre exemple és el de les dones que treballen en l'economia submergida sense contracte o contactades a mitja jornada, en tallers o polígons clandestins, o que treballen des de casa seva, les quals, arran de la COVID-19, s'han quedat sense ingressos i sense dret a cap tipus d'ajut i

---

¹A Europa l'índex de treball femení és del 65% davant del 78% masculí.

sobreviuen en part gràcies als estalvis que puguin tenir i a les xarxes de suport veïnals i familiars.

D'entre els grups socials als quals la crisi està afectant també hi ha el de les famílies monoparentals, que són en la seva majoria monoparentals femenines, i també el grup de dones més grans de 65 anys que viuen soles i el de les dones que viuen en zones rurals allunyades, en què l'impacte de la crisi en la seva salut pot ser més alt.

D'això, se'n desprèn la importància d'incloure entre les estratègies a dur a terme les anàlisis de gènere i les dades segregades per sexe, de manera que es recullin les necessitats i les realitats de totes les dones en un moment en què s'està intentant obtenir més dades i aprendre sobre la COVID-19.

La directora executiva d'ONU Dones també és del parer que hi ha un risc real que la crisi suposi un retrocés en els drets de les dones. Assenyala que, si abans de la crisi cap país del món havia assolit una igualtat total, actualment amb la crisi encara hi ha un risc més alt de perdre el que s'havia aconseguit fins ara.

En la mateixa línia s'ha manifestat la professora Tània Vergés,² que apunta que la crisi econòmica iniciada l'any 2008 va comportar més desigualtat de gènere i les polítiques d'austeritat i les de reactivació econòmica no van tenir en compte l'impacte sobre el treball remunerat i no remunerat de les dones. Per això, opina “que la nova crisi econòmica en què derivarà l'actual emergència sanitària té molts números de reproduir les inèrcies esbiaixades de la passada crisi, ja que s'ha avançat poc en la incorporació de la perspectiva de gènere en les polítiques actives de treball i no s'han recuperat encara els nivells d'inversió pública en serveis bàsics provocats per les retallades”.

Com s'assenyala des del feminisme, també apunta que la crisi que ha provocat la pandèmia de la COVID-19 “és només part d'una crisi més global: la crisi de cures consubstancial al capitalisme patriarcal que posa el benefici davant de la sostenibilitat de la vida fonamentant-se en el mite androcèntric de l'autosuficiència personal, malgrat que el 40% del PIB prové de treball no remunerat que realitzen les dones”. Per això, urgeix un canvi global del paradigma.

En aquest context, ONU Dones ha emès una sèrie de recomanacions que col·loquen les necessitats de les dones en el centre de les respostes efectives contra la COVID-19:

- Extreure dades segregades per sexe, impactes econòmics i càrrega d'atenció i de cura diferenciats, i incidència de la violència domèstica i sexual.
- Incloure la dimensió de gènere i especialistes en gènere en els plans de resposta i els recursos pressupostaris per generar coneixements en matèria de gènere en els equips de resposta.
- Oferir suport prioritari a les dones en la primera línia de resposta.
- Garantir la igualtat per a les dones en la presa de decisions entorn de la planificació de la resposta i els efectes a llarg termini.
- Garantir que els missatges de salut pública arriben a les dones.
- Desenvolupar estratègies de mitigació que se centrin en els efectes econòmics del brot en les dones i els generin resiliència.

---

² Dirigeix la Unitat d'Igualtat de la Universitat Pompeu Fabra.

- Protegir els serveis bàsics de salut per a les dones i nenes, inclosos els serveis de salut sexual i reproductiva.
- Prioritzar els serveis de prevenció i resposta davant la violència de gènere en les comunitats afectades per la COVID-19.

Conclusions i recomanacions

- En l'actual context, i partint de la premissa que les dones constitueixen un grup heterogeni i poden ser objecte d'una discriminació múltiple, es conclou que cal fer èmfasi en la integració de la dimensió del gènere en l'àmbit de l'anàlisi de la crisi sanitària, integrant la interseccionalitat –la combinació del gènere amb altres identitats o característiques personals i la forma en què aquestes interseccions originen situacions de discriminació singulars– com a principi transversal.
- Per obtenir una visió completa també es conclou que cal que les dades es desglossin segons els indicadors interseccionals pertinents com ara el sexe, el gènere, l'edat, la discapacitat, la condició de migrant i la residència en un àmbit rural o urbà.
- En la mesura que la intel·ligència artificial s'ha convertit en un àmbit d'importància estratègica i un motor clau del progrés econòmic, s'ha posat de manifest la importància que les dones formin part del seu desenvolupament en qualitat d'investigadores, programadores i usuàries, per evitar que es reproduïxin, s'amplifiquin o s'alimentin els biaixos de gènere.
- L'eliminació de la bretxa salarial que ha quedat palesa exigeix fer un abordatge de totes les causes que la provoquen i incloure la perspectiva de gènere en la formulació de les polítiques laborals, incorporant-hi la veu de les totes les dones que lluiten a primera línia.
- Cal reforçar i ampliar el finançament per a projectes en benefici de les organitzacions de la societat civil i institucions públiques que porten a terme accions concretes en l'àmbit de la igualtat de gènere.
- Finalment, es fa palesa la necessitat d'establir mesures específiques de compensació per a col·lectius vulnerabilitzats com ara les cambres de pis, les treballadores domèstiques, famílies monoparentals i dones grans que viuen soles o en situació de precarietat econòmica.

Violència de gènere

Una de les crisis i situacions dramàtiques que comporta l'estat d'alarma declarada pel Govern és la violència de gènere, com un tipus de violència exercida sobre les dones per raó de gènere, que no descansa aquests dies de reclusió.

El confinament té un impacte molt clar en totes les dones que estan en situació de violència. El fet que es puguin moure poc o molt poc fa que la convivència amb l'agressor sigui continuada i afavoreix l'aïllament de la víctima que busca l'agressor per actuar amb total impunitat.

Malgrat que la llar o la casa en sentit abstracte és identificat per les dones com un lloc segur, les xifres demostren que per a centenars de dones no ho és. Crida l'atenció perquè precisament la majoria dels espais que provoquen inseguretat o por tenen relació amb l'exterior, amb la llibertat de moviments o amb la possibilitat de gaudir d'espais oberts. Tanmateix, la gran majoria de les agressions passen a casa, on paradoxalment vivim confinats.

Des de l'inici de l'estat d'alarma ja s'han produït detencions relacionades amb la violència de gènere. El 20 de març va morir la primera dona assassinada presumptament per part de la seva parella (17 en el que va d'any) i ja n'hi ha tres en total. En aquesta situació, cal recordar que la violència de gènere no només és la violència física, sinó també la psicològica, la sexual i la instrumental, conductes que en l'àmbit de la violència domèstica encara s'agreugen més en aquests moments.

Claire Barnett, responsable d'ONU Dones Regne Unit assenyala que hi ha proves evidents segons les quals en temps de precarietat econòmica i inestabilitat social explota la violència de gènere en l'àmbit domèstic.

En aquest context, el Govern espanyol ha publicat normativa respecte d'aquesta qüestió, atesa la situació agreujada en què s'han vist abocades les víctimes arran del confinament decretat, obligades a romandre i a conviure durant moltes hores amb els agressors o potencials agressors als seus domicilis i sense poder sortir-ne. Una situació que s'ha convertit en un factor de risc per a la víctima i els infants, i les dades confirmen aquesta tendència.

És la circumstància de la lletra g) de l'article 7 del Reial decret la que permet a les víctimes poder sortir del seu domicili en cas de necessitat per interposar una denúncia, protegir-se, demanar ajuda o acudir a qualsevol de les autoritats corresponents.

Per la seva banda, el Ministeri d'Igualtat impulsa un pla de contingència contra la violència de gènere, en el marc del qual publica una guia d'actuació per als casos de víctimes o potencials víctimes que estiguin convivint amb l'agressor.

<http://www.violenciagenero.igualdad.gob.es/informacionUtil/covid19/home.htm>

Aquesta guia posa a disposició dos números de telèfon per a l'assistència psicològica immediata via WhatsApp i recorda l'existència de l'aplicació AlertCops de la Policia Nacional i Guàrdia Civil. L'aplicació també es pot utilitzar per a altres tipus de delictes que tinguin lloc en l'àmbit familiar, a banda del número de telèfon 091 per demanar ajuda a la Policia Nacional.

En aquesta guia també es mencionen les situacions amb infants en comú que es poden derivar de l'estat d'alarma respecte a la custòdia i el règim de visites. L'acord del Consell General del Poder Judicial de 13 de març de 2020 preveu la possibilitat que el jutjat de família competent acordi la suspensió cautelar de les visites durant l'estat d'alarma, tot valorant el risc de contagi derivat de la mobilitat de l'infant.

Així mateix, les comunitats autònomes, en coordinació amb la Delegació del Govern contra la Violència de Gènere, han actualitzat la llista de recursos contra la violència de gènere disponibles als territoris respectius.

Com a part d'aquest pla, l'1 d'abril es publica el Reial decret-llei 12/2020, de 31 de març, de mesures urgents en matèria de protecció i assistència a les víctimes de violència de gènere. La norma mira de garantir el manteniment dels serveis d'assistència i de protecció a les víctimes de violència de gènere, adaptant-los a les circumstàncies excepcionals derivades de l'estat de l'alarma.

Estableix que els serveis als quals fan referència els articles 2 al 5 tenen la consideració de serveis essencials als efectes del que preveu el Reial decret 463/2020.

El text recorda que les dones víctimes de violència de gènere són un col·lectiu especialment vulnerable en situacions d'aïllament domiciliari, ja que es veuen forçades a conviure amb els

seus agressors. Fa referència, en primer lloc, al funcionament dels serveis d'informació i d'assessorament jurídic 24 hores (016), telefònic i en línia, i també als serveis de teleassistència i assistència social integral a les víctimes.

El text també s'ocupa del sistema de seguiment per mitjans telemàtics del compliment de les mesures cautelars i penes de prohibició d'aproximació en matèria de violència de gènere.

Finalment, es regulen les mesures urgents per afavorir l'execució dels fons del Pacte d'Estat contra la violència de gènere per les comunitats autònomes. Les comunitats autònomes i les entitats locals poden destinar els fons o el que els correspongui del pacte a posar en marxa tots els projectes o programes preventius i assistencials que recull el reial decret esmentat, i també qualsevol altra que, en el context de l'estat d'alarma, tingui com a finalitat garantir la prevenció, la protecció i l'atenció davant qualsevol forma de violència contra les dones.

Un altre dels col·lectius especialment vulnerables pels riscos de més desprotecció i discriminació en què es troba i que també és emparat pel Reial decret 12/2020 és el relatiu a les víctimes de tràfic d'éssers humans amb finalitats d'explotació sexual i les dones que exerceixen la prostitució en contextos de vulnerabilitat, que aquests dies s'han vist expulsades de clubs, de pisos, o s'hi han vist confinades, o continuen treballant per necessitat i sense les mesures de protecció, un allotjament digne o aliments.

En aquest àmbit, cal destacar la feina que fan les organitzacions no governamentals que des de la declaració de l'estat d'alarma no han parat d'oferir els seus serveis i recursos de detecció, allotjament en centres d'acollida, atenció en pisos tutelats i atenció ambulatoria, i han ofert una atenció integral especialitzada a les víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual, a les dones víctimes d'explotació sexual i a les dones que exerceixen la prostitució.

Així mateix, d'acord amb el que disposa el Pla, les entitats especialitzades han estat en contacte continu amb les forces i els cossos de seguretat de l'Estat, Fiscalia d'Estrangeria i la Delegació del Govern quan els han demanat informació sobre la seva tasca en el context actual.

Entitats com Adoratrices, APRAMP i Diaconía es van reunir el passat 24 d'abril amb la delegada del Govern per a la Violència de Gènere del Ministeri d'Igualtat, amb motiu de l'ampliació del Pla de contingència contra la violència de gènere, i li van traslladar la valoració positiva d'aquesta ampliació en la mesura que es designen com a beneficiàries les víctimes esmentades anteriorment.

La importància de les mesures incloses en l'ampliació del Pla de contingència destaquen perquè van destinades a garantir alternatives residencials i que aquestes dones tinguin accés a l'ingrés mínim vital que prepara el Govern espanyol amb independència de quina sigui la seva situació administrativa.

Tanmateix, cal assenyalar que l'atenció a les víctimes d'altres formes d'explotació, com ara l'explotació laboral amb les treballadores de la llar o els matrimonis forçats, no està coberta per cap de les mesures excepcionals establertes en l'estat d'alarma, per la qual cosa en aquests supòsits sí que es pot parlar de la desprotecció i major vulnerabilitat en què es troben aquestes persones, principalment dones, ja que es veuen invisibilitzades per la pandèmia i es converteixen en objectiu idoni per a l'exclusió de les mesures necessàries per superar la crisi.

El Grup d'Experts contra el Tràfic d'Éssers Humans dependent del Consell d'Europa (GRETA) ja ha advertit dels particulars riscos als quals es veuen exposades aquestes víctimes a Europa arran de la pandèmia.

En l'àmbit judicial, el Consell General del Poder Judicial (CGPJ) també ha proposat mesures per agilitar els procediments que afectin, entre d'altres, col·lectius vulnerables en funció del gènere. Aquí s'inclouen tant les víctimes de violència de gènere com les de tràfic.

En matèria de violència de gènere, es proposa actualitzar el protocol de 2011 de valoració foforse urgent del risc de víctimes de violència de gènere. Pel que fa a les víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual, el CGPJ és de l'opinió que la paralització dels procediments judicials que es van iniciar contra els explotadors les fa particularment vulnerables, motiu pel qual proposa que la seva declaració durant la fase d'instrucció es faci amb totes les garanties legals que s'exigeixen perquè després serveixi com a prova preconstituïda.

A **Catalunya**, el Decret de l'estat d'alarma porta el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies i l'Institut Català de les Dones (ICD) a reforçar el dispositiu d'experts que atenen el telèfon 900 900 120 (que no deixa rastre en la factura) i el correu electrònic 900900120@gencat.cat, que el 27 de març es va complementar amb un canal de WhatsApp (671778540) que facilita l'accés a les dones que poden estar convivint amb l'agressor i tenen dificultats per fer trucades. Per tant, l'ICD manté habilitats tres canals de comunicació diferents i garanteix l'anonimat en tots tres, a més d'un servei disponible les 24 hores cada dia de l'any.

Conscients de la importància de facilitar l'accés a la informació dels diversos serveis a les dones víctimes de violència, se'n fa un reforç a través de la seva difusió per part de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals des del passat 19 de març. Concretament, s'emeten la falca i l'espot de la línia 900 a raó de tres insercions diàries a Catalunya Ràdio i a TV3. També es fan insercions en més de 40 mitjans digitals i es reforça la difusió a les xarxes corporatives de l'ICD.

El volum de trucades és més alt durant la primera quinzena (un 34% segons la consellera Budó), mentre que en la segona disminueixen les fetes per alguna persona de l'entorn de la víctima i creixen les de professionals perquè els serveis de proximitat estan en funcionament.

D'altra banda, en aquests primers quinze dies de confinament, els serveis d'intervenció especialitzada (SIE) atenen telemàticament 2.088 dones i 275 infants i adolescents. El mes d'abril s'incrementen un 60% les trucades telefòniques de sol·licituds de teleassistència.

Així mateix, l'ICD i els Mossos d'Esquadra duen a terme una iniciativa conjunta en què demanen als establiments operatius en aquests dies de confinament que col·laborin amb la campanya "Establiment segur contra la violència masclista". Aquesta iniciativa es concreta a posar en lloc visible dels comerços un cartell amb el missatge següent: "Establiment segur contra la violència masclista. Si aquests dies de confinament sents que casa teva deixa de ser un espai segur per a tu o els teus fills i filles, aquí truquem per tu al 900 900 120 o al 112. #NoEstàsSola #JoActuo". Amb aquest missatge es vol ampliar el suport social a les dones que travessen aquestes situacions i que actualment poden estar aïllades.

En la mesura que la violència de gènere deixa de ser un assumpte privat, accions com aquestes interpel·len tota la societat i l'entorn més proper, com ara les xarxes veïnals i familiars, per donar suport a les dones que puguin viure situacions de violència masclista i necessitin que algú truqui per elles al recurs corresponent (línia 900 per a qualsevol consulta i 112 en cas d'emergència).³

La campanya es duu a terme amb la complicitat en la difusió dels ajuntaments i també els diferents gremis. L'ICD s'adreça la primera setmana de confinament als gremis i als col·legis

---

³ Segons els mitjans, els Mossos d'Esquadra han fet més de 7.500 contactes amb víctimes que ja tenien un seguiment. Les trucades al 112 també han augmentat, tot i que les denúncies han descendit, per la qual cosa se'n preveu un augment quan acabi la situació de confinament.

professionals que, com a essencials, mantenen la seva activitat oberta al públic per demanar-los aquesta complicitat i actuació activa, com ara el gremi de flequers, el col·legi de farmacèutics i les cadenes d'alimentació.

Els efectius en el territori dels Mossos d'Esquadra també col·laboren en la difusió d'aquests missatges als establiments comercials. Així, els comerços es poden descarregar els missatges del web dones.gencat.cat i tenen a l'abast diverses versions en català, castellà, francès, anglès, rus, àrab, urdú, xinès, amazic i romanès.

A més, en la pàgina web de l'ICD hi ha habilitat un espai sobre els serveis en estat de confinament, en què hi ha centralitzada tota la informació sobre els serveis d'atenció a dones víctimes de violència masclista de tots els departaments de la Generalitat i altres institucions (com ara l'Ajuntament de Barcelona i les entitats especialitzades).

D'altra banda, s'hi estableixen diferents espais de coordinació entre els departaments de Govern i altres administracions i entitats dedicades a la lluita contra la violència masclista, com ara les quatre diputacions, l'Ajuntament de Barcelona, les entitats municipalistes i el Consell Nacional de Dones de Catalunya, entre d'altres.

En el compromís per lluitar contra la violència masclista i qualsevol altre forma de violència que s'exerceix contra els col·lectius més vulnerables, els Mossos d'Esquadra posen en funcionament una adreça de correu electrònic al servei de totes les persones que necessiten assessorament i informació durant la seva situació de confinament domiciliari: mossos.atenciovictim@gencaat.cat.

També editen una guia d'actuació que recull consells per a totes les persones que puguin ser víctimes de violència masclista i domèstica. La guia va dirigida a dones, infants, joves i adolescents i persones amb discapacitat i es pot consultar per internet.

En el cas de víctimes conegudes, els grups d'atenció a la víctima intensifiquen els contactes per saber quina és la seva situació actual i per proporcionar-los eines en cas que tinguin la necessitat de denunciar.

En el cas de Barcelona, cal destacar que el consistori també elabora unes guies amb consells per a dones víctimes i xarxes veïnals davant d'una possible agressió. Són les guies Barcelona antimasclista i tenen com a objectiu prevenir la violència en situació de confinament domiciliari a partir de l'experiència de l'atenció a les dones víctimes de violència masclista. D'altra banda, inclou informació pràctica sobre mesures d'autoprotecció i instruccions de sortida per a dones que estan en situació de risc, amb alguns consells senzills i clars dels passos que cal seguir. Es recomana, per exemple, descarregar-se l'aplicació My 112 i parlar cada dia amb una persona de confiança. D'altra banda, també hi ha recomanacions de caràcter comunitari. En paral·lel, l'Ajuntament contacta amb les xarxes comunitàries i de barri existents per donar-los indicacions de detecció i prevenció de violència masclista, informació de servei, i distribuir eines i guies d'actuació.

Des de l'1 d'abril, l'Ajuntament habilita un telèfon de 10 a 18 hores. La resta de serveis de l'Àrea de Feminismes: els punts d'atenció d'informació i atenció a les dones, els serveis socioeducatius de l'Agència Hàbits i la Unitat Municipal contra el Tràfic d'Éssers Humans continuen actius telemàticament. En aquest període, també es garanteixen les places d'allotjament d'urgència per a dones que pateixen violència masclista mitjançant el recurs tant a pensions com a pisos turístics. El consistori també habilita serveis telefònics pensats per a treballadores de la llar de 6 a 24 hores, per oferir-los suport emocional i atenció psicològica; un telèfon per a consultes i

per resoldre dubtes sanitaris de protecció davant la COVID-19, i també un telèfon per assessorar jurídicament sobre drets laborals en qüestions relacionades exclusivament amb l'emergència sanitària.

En l'àmbit de l'habitatge, a petició del Departament de Territori i Sostenibilitat, el Govern també decideix avançar el pagament dels ajuts al lloguer als col·lectius especialment vulnerables, com ara la gent gran i les dones que han patit violència masclista.

Igualment, el Ple del Parlament, en la sessió tinguda el 24 d'abril de 2020, adopta la Resolució 752/XII del Parlament de Catalunya, de validació del Decret llei 4/2020, pel qual s'estableix un règim transitori per a la concessió de les indemnitzacions i ajuts per a dones víctimes de violència masclista, que preveu el Decret 80/2015, del 26 de maig (tram. 203-00029/12).

Aquest acord del Ple dona lloc a la tramitació com a projecte de llei del Decret llei 4/2020, del 10 de març, pel qual s'estableix un règim transitori per a la concessió de les indemnitzacions i ajuts per a dones víctimes de violència masclista que preveu el Decret 80/2015, del 26 de maig; dret que ja es va reconèixer per primera vegada en la Llei orgànica 1/2004, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, i després, a Catalunya, en la Llei 5/2007, del dret de les dones a eradicar a violència masclista, que recull el deure de la Generalitat a garantir els recursos necessaris per donar-hi compliment.

Conclusions i recomanacions

- Es conclou que el confinament s'ha convertit en un factor de més risc per a la víctima de violència i els seus infants, ja que les xifres han demostrat que la violència en aquesta situació s'ha incrementat.
- La violència de gènere no és un assumpte privat, sinó que interpel·la tota la societat, per la qual cosa les iniciatives s'han enfocat a comptar amb el suport i la complicitat de les xarxes socials i comunitàries.
- La resposta de l'Administració s'ha orientat a reforçar els dispositius i els serveis d'atenció a les dones víctimes de violència de gènere i s'han posat en marxa projectes o programes preventius per garantir la protecció i l'atenció davant qualsevol forma de violència contra les dones. També s'ha fet un esforç per garantir a les víctimes l'accés de la informació disponible.
- Destaca el paper de tots els professionals que treballen en els diversos recursos i dispositius d'atenció a les dones, i el de les entitats o organitzacions no governamentals especialitzades que treballen sense cap tipus de suport extraordinari i adaptant-se a les exigències i recomanacions sanitàries. Per això, és important acompanyar aquests professionals i alliberar-los de la càrrega de treball que suporten.
- També cal reforçar els equips professionals que actualment treballen als diversos serveis d'atenció especialitzada d'arreu de Catalunya (SIE) i dotar el nous que es volen crear dels equips multidisciplinaris necessaris per dur a terme una intervenció i atenció integral amb les dones víctimes i els infants.
- També destaca el paper de la policia i, en particular, dels grups d'atenció a la víctima, que han intensificat els contactes i el seguiment amb elles i treballen en coordinació amb la resta d'operadors jurídics i serveis especialitzats. Tot i així, cal parar atenció a totes les víctimes potencials que s'escapen del sistema perquè no tenen ordre de protecció, o bé perquè no han denunciat mai el seu cas a la policia, però que igualment

estan en situació de risc. Per això, és important treballar de manera intensiva i en coordinació amb la resta de cossos policials, serveis i entitats que treballen amb les dones víctimes per millorar-ne la situació i garantir-ne la seguretat.

- També és important que els cossos policials estiguin alerta, repassin els casos de risc, revisin les denúncies, truquin a les portes de les persones amenaçades i s'interpel·li tothom a estar atent davant qualsevol signe o sospita de violència.
- Es fa palès que l'atenció i la protecció de les víctimes de violència i l'adopció de les mesures necessàries per superar la crisi han d'incloure totes les dones víctimes, amb una atenció especial a aquelles que amb pandèmia encara han quedat més invisibilitzades i que han quedat excloses de les mesures excepcionals establertes en l'estat d'alarma.
- Cal garantir el dret de les víctimes a rebre les indemnitzacions i ajuts per a dones víctimes de violència masclista, una ajuda imprescindible per a elles i per als infants orfes en el procés de recuperació del dany sofert, sense que el seu gaudi es pugui veure limitat per motius pressupostaris.

En espera de conèixer el vostre determini sobre aquesta resolució, aprofito l'ocasió per saludar-vos.

Atentament,